

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 201.

V Ljubljani, v soboto 1. septembra 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini katol.-konservativni slovenski dnevnik s prilogo „Domoljub“ vred

veljá za Ljubljano pri opravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemán:

Za celo leto predplačan 12 gl.
„ pol leta 6 „
„ četrt leta 3 „
„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računí 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán za vse avstrijske dežele pa veljá:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Naročuje se lahko vsak dan, a list se dobi še-le z dnevno naročbo.

Vredništvo in opravništvo „Slovenca“.

Ruski gostje v Avstriji.

Mično gorsko zatišje v solnici gorenje-avstrijski nad modro-zelenim jezerom travenskim, v česar bistrh valovih se zrcali mogočni in strmi Traunstein, Gmunden, ima od ponedeljka večer visoke, da, za carom Aleksandrom najvišje osebnosti ruske: cesarico rusko in ruskega cesarjeviča Nikolaja Aleksandroviča. Dogodjaj ta sam po sebi dokazuje, da se je od minole zime do današnjega dne mnogo premenilo v obeh sosednih državah, avstrijski in ruski, in sicer v ugodnem smislu. Še večjega pomena je ta dogodjaj vsled oficijelnega pozdravljenja na Dunaji, ko je ruski prestolonaslednik v avstrijski ulanski uniformi objel in poljubil avstrijskega prestolonaslednika v uniformi ruske garde na kolodvoru v prisotnosti cesaričinje. In kakor zadnja poročila javljajo, pripeljal se je danes dopoldne naš cesar sam in včeraj zjutraj pa cesarica v

Gmunden, da pozdravita ruske goste na avstrijski zemlji.

Ako se spomnimo zimskih mesecev letošnjega leta, ko je z vsakim dnevom vzajemna nezaupljivost naraščala, ko je Rusija vzlic kruti zimi kopicila vojsko in pošiljala polk za polkom na rusko-avstrijsko mejo, in pomislimo sedaj na prijateljsko dobrodošlico, s kojo so bili pozdravljeni ruski gostje, je gotovo tu razložek jasen ko beli dan.

Kedar preté napetost in zapletke na obeh stranéh, in se množi vojni hrup na mejah, je obisk članov vladarske rodbine, osebito tako visocih, popolnoma nemogoč. Da, tak obisk bi iznenadil vse kroge in bil bi čuden prizor, ko bi nevoljan in neprijateljsko mišljenje razdvajalo obe državi. Zaradi tega je prihod ruskih gostov nov dokaz, ki svedoči o novi prijateljski razmeri, ki je porok ne samo za željenemu mirú, temveč tako potrebnemu sporazumljenju.

Pač ni nikogar, ki bi dvojil o tem, da mir ni živa potreba, kojo jednako čutijo v Avstriji kakor v Rusiji. Toda i sporazumljenje med obema državama, koji si morete biti vzajemno prospešni in koji doslej niste nikedar dvignili orožja jedna proti drugi, temveč čestokrat kot zaveznika se vojskovala skupno, ni samo možno, temveč verjetno. V tem smislu izjavljajo se tudi vladni listi dunajski in petrogradski. Gré se sedaj samo za to, kdó stori prvi korak k sporazumljenju in poravnavi. „Novoje Vremja“ in drugi ruski listi pravijo, da je to dolžnost Avstrije, „Presse“ pa zopet dokazuje, da se ni Avstrija, nego Rusija ločila od evropske zveze in ona ima torej prva predlagati svoje predloge in zahteve. Ko bi spor zahteval samo takih formalnostij, vže davno bil bi isti poravnan in izgubil svojo opasnost.

Poglavitne stvari niso formalnosti, nego načela. Ako je sporazumljenje načelno in se postavita Avstrija in Rusija na skupno stališče, vse drugo bo samo od sebe prišlo. To stališče podajajo razmere, kar se je od obeh strani odkrito priznavalo. Kak pa je bil vzrok sporu in nesporazumljenju med

obema državama? Balkanski poluotok in zadnja leta osobito Bolgarija. Velike vojne pred desetimi leti Rusija ni vojevala zaradi boja, temveč za svojopravnost in samostalnost balkanskih narodov. Ta načela povdarjala je Rusija vedno gledé Bolgarije. Na tem stališči je sporazumljenje mogoče.

Rusija ne priznava sedanjega položaja v Bolgariji, toda tudi Avstrija ga ni priznala kot zakonitega, temveč kot gotov dogodjaj, dasi proti mednarodnemu pravu. In tudi v daljših zadevah bila so načela kaj v tesni zvezi: Rusija se je izjavila, da noče z orožjem postopati v Bolgariji, in tudi Avstrija načelno trdi, da nobena država nima prava ondi postopati z orožjem. Druzega ne preostaja, nego pustiti Bolgarom, da si doma sami vredé razmere, ali pa predložiti to vprašanje mednarodnemu sovetu.

Največji prospeh pa je ohranjenje mirú, ponovljenje prijateljstva, in v tem smeru so ruski gostje in njihov prihod v Avstrijo, koji jutri zjutraj odpotujejo iz divnega, ljubkega Gmunda na Dunaj in dalje domov, gotovo zeló tolažilno in veselo znamenje bodočnosti.

Slovinci.

△ Pod tem naslovom prinesel je „Obzor“ predvčerašnjim nastopni članek:

Kdor prelistava novejšo zgodovino Slovanov v avstro-ogerski državi, ta mora priznati, da so vsa slovanska plemena mnogojezične države v zadnji dóbi v narodnem oziru mnogo napredovala. Naša preteklost, vseh slovanskih plemen brez razlike, je sijajna; odkar smo svojimi vladarji izbrali Habsburžane, odlikovali smo se v stoterih bojih posebno proti Islamu, odlikovali smo se vedno lojalnostjo nasproti prestolu; nikoli nismo v obče štedili krvi, kedar je bilo treba braniti prestol in domovino proti vnanjim in notranjim sovražnikom. Slovenski sinovi so vedno navdušeno zgrabili orožje in šli v boj. Kako smo bili obdarovani za to, vsak je videl in čul, vidi in čuje.

V tej naši zgodovini pa manjka nekaj, kar

LISTEK.

Samotarjeva pisma.

III.

Povejte mi, ali je živel pod solncem mož, čegar pero je opisalo vse različne značaje človeške? Ne, ker je to sploh nemogoče! Tako različne so duševne zmožnosti, mišljenje in delovanje posameznih ljudi, kakor so mnogovrstni njihovi obrazi. Ne veliko krajša je vrsta kritikov, osebito pri nas Slovencih. Jednemu so všeč teoretične, drugemu praktične stvari. Ta pase v berilu svojo domišljijo, oni svoj razum. Kdo naj vsem ustreže? Zato sem tudi jaz strahoma začel pošiljati mej svet pisma svoja. Pošiljal Vam jih bom, dokler mi ne vržete v koš mojih sanjarij. Namenil pa sem se z okornim peresom svojim v glavnih obrisih slikati markantne značaje človeške, ki stojé kakor stebri v dolgem plotu ob cesti človeškega življenja. — — —

Visoke osebe so gotovo državniki. Ako se snideta dva, trije v razkošnih toplicah ali na zgodovinsko znanem gradu, takoj zaškripljejo peresa, jeklena in gosja, najetih časnika, ki v dolgih člankih naznanjajo svet, kako se bo preobrazovala

podoba te ali one države, kako se bo rešilo to ali ono dnevno vprašanje. Jedni slišijo grom in vidijo blisk na političnem obzorji, drugim pa se smeje nad glavo sinje nebo, čisto ko ribje oko. Kateremu naj verujemo? Moja nemerodajna misel je ta, da državniki gotovo ne pošiljajo svojih političnih načrtov v potrjenje navadnim človeškim trpinom, ki si v potu črnila služijo kruh, ker državniki so spretni igralci.

Pravi državnik mora biti v modernem pomenu besede — kameleon. Pokazati mora barvo, ki se strinja z okolico, njegovimi načrti. Strast ali nagnenje ne smé ga vznemiriti pri igri, ker bi razkril svojo skrivnost. Ako mu igra gré slabo, tedaj je miren, neizprosen, jeklen, da ga soigralci preveč ne oberó; ali pa je dobrih rok, prijenljiv, da ga drugi prosijo milosti, in da potem tudi on sme pričakovati hvaležnosti. Danes je skrivnost, molčeč, da skriva resnico, katero naravnost odkrije; njemu je na tem, da resnico pové, drugi pa je ne verujejo. Jutri je odkritosrčen, na rokah nosi srcé; tovarišem pa se smeje veselja sreč, češ, da so izvedeli vse, kar so želeli, in vendar je óno zamolčal, česar ne smejo vedeti. Tretji dan govori mnogo, da tudi drugi prostodušno govore, ali da ga ne vprašujejo o stvaréh, ki so njegova tajnost. Ali pa pripoveduje

stvari, ki se ne vjemajo, in to vzbuja pri poslušalcih strah in upanje. Večkrat pričné prvi govoriti, da sliši od vseh strani ugovore, pomisleke, skrivne spletke, in potem uravná svoje naredbe. Govori tudi zaduji, da vé, koliko smé zahtevati in pričakovati, ko je uganil svojih tovarišev misli. Rad rabi dvoume besede in reke, katere more pozneje razlagati, kakor zahtevajo njegove koristi. Malo zahteva, kedar noče veliko dati. Veliko terja, kedar hoče vsaj nekaj doseči. Večkrat ne seže po velikem, ker upa dobiti več malih stvari, ki skupaj toliko zaležejo, kakor prvo. Zahteve družih pretirava in navaja pomisleke, svoje terjatve pa imenuje malenkostne. Ponuja tudi mnogo, da vzbuja nezaupnost in se tovariši bojé njegovega darú; na to pa sam mnogo zahteva in jim očita krivico, ako mu odklonijo zahtevo. Za malo stvar dá se dolgo prositi, da mu ni treba dati večje. Posredno ali neposredno potegne se za svojega zaveznika, da ž njim deli dobiček. Govori o zvezah, miru in človeški blagodati, vendar pa misli le na svojo korist, na svojo državo. Večkrat združi one v prijateljski krog, ki so si bili smrtni sovražniki; pa tudi razdvoji prijatelje, ki so si zaupali. Mogočneže poliva z mrzlo vodo, slabotne pa maže z oljem in jih navdušuje. Združuje možičke proti velikanu, da vzdržuje ravnotežje; konečno pa se jim

najdeš v novejši zgodovini drugih narodov, v teh delih, na katera smemo biti ponosni, manjka slovanski značaj. Napoleon je širil slavo Francije, francoskega naroda, Friderikova slava je bila slava naroda nemškega, Garibaldi, Cavour, Viktor Emanuel širila slavo naroda italijanskega, ruska armada je v boji proti Turčiji proslavila narod ruski — mi Slovani v Avstriji nismo se znali pokazati kot take, marveč smo pletli lavorove vence drugim.

V novejši dobi začela se je mej nami buditi narodna zavest, volja, da pokažemo narodni svoj značaj, da se ne damo tlačiti od drugih narodov, s kojimi smo stopili v zvezo pod jednim žezlom, ne da jeden gospodari nad drugim, marveč da smo jednaki ne samo, kedar je treba državi plačati krvni in drugi davek, ampak tudi tedaj, ko je treba uživati blaginje, ki jih ponuja napredna država. Ta razvoj ni bil v vsakem slovanskem narodu v Avstriji na dlako jednak, kar stori različni etnografski položaj pojedinih slovanskih dežel v državi; tu se je ostreje, tam slabeje pokazala ona napominana napaka. Ko bi se je znali in mogli prej rešiti, ne čutili bi je toliko še danes, in tudi ne naši potomci.

Danes pa moremo trditi, da je v Slovencih, združenih pod habsburškim žezlom z vso silo vsplamtel plamen narodne zavesti, in da se ta plamen z nobenim sredstvom ne dá več ugasiti, da se more jeden čas zakriti in potisniti pod močno železno ploščo, a da vsplamti zopet še z večjo silo. Na te misli navelo nas je opazovanje razvoja v obče slovanskih plemenih v avstro-ogerski državi, posebno pa razvoj stvari mej Slovenci, ki so nam in Srbom najbližji bratje po zemljepisni leži in po krvi. Danes imajo Slovenci zabilježiti lep in znamenit korak, ki jih približuje namen, za katerim težé: imenovanje dr. Josipa Poklukarja za kranjskega deželne glavarja. Ravno ta veja silnega slovanskega debela bila je kakor malo katera izročena besnim napadom tujcev. Ne mislimo sovražnika na bojnem polji, na katerem se se tudi Slovenci poslavlili, marveč sovražnika mnogo nevarnejšega od onega, ki napada z mečem in pogubnim zrnjem. Tak sovražnik vzame ti življenje kot junaku, kot boritelju sebi jednakemu, a nevarnejši je oni sovražnik, ki prične proti stanovitemu narodu moralno vojsko, da ga moralno uniči, da mu vzame jezik, ime, sploh vse ono, kar narod stori narod.

Takemu silnemu napadu izročeni so bili Slovenci, in njihov sovražnik po številu mnogo močnejši vsled sredstev, ki so mu bila na razpolaganje, mislil je, da je že spravil v grob malo slovansko pleme. Motil se je. Slovenci so odbijali one napade, jeden čas so podlegli v nejednakem boji proti presilnemu sovražniku, vendar v tem lepem listu slovanske gore ni manjkalo moralne moči, in previdnost božja dala mu je moče, ki so to moralno moč v najhujših borbah vzdrževali in netili, ki so netili v svojem narodu zavest slovensko.

In zmagali so! Sami misli tega dogodjaja smejalo bi se gospodujoče pleme v Cisilvaniji, kot nemogoči, kot chimeri, a danes postala je resnica. Slovenski jezik lepo napreduje v uradih in šolah, a sedaj vzdignil se je mož iz sredine svojega naroda, čiste nepokvarjene slovenske krvi, ki vé, kar je

njegovemu narodu treba, ki je opazoval njegove boje in zmage, ki sam v tej borbi zavzimalje odlično mesto; ta je postal deželni glavar lepe zemlje slovenske.

Vemo, da Slovenci niso še vsega dosegli, kar jim gré po božji in človeški postavi, a lepi neprestani napredek uči nje in druge slovanske brate, da nam ni treba obupavati; dokler bomo imeli moralno moč, živo zavest slovansko, dotlej nam se ni treba bati nobenega sovražnika.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. septembra.

Notranje dežele.

Prihodnji mesec bo praznoval *dragonski polk št. 11* „cesar Franc Jožef“ slavnost dvestoletnega obstanka. Deputacija tega polka je odpotovala na Dunaj prosit cesarja, ki je bil še kot prestolonaslednik imejitelj tega polka, naj se vdeleži dvestoletnice v Zolkijevu, kjer je sedaj polk nastanjen.

Pri volilnem shodu v Toblachu dné 26. avgusta je poročal tirolski državni poslanec dr. Kathrein svojim volilem o *Liechtensteinovem načrtu* ter med drugim rekel nastopno: „Bodite preverjeni, mi poslanci poznamo svojo dolžnost in vemo, da nimamo višjega naloga, nego zagotoviti katoliškemu prebivalstvu versko šolo; v tem smislu ravnamo in postopali bomo takó, da bomo dosegli svoj namen. Mi konservativni poslanci nemških planinskih dežela smo v tem složni. Ne bojimo se niti liberalne stranke, njene pretuje nam ne imponujejo, ne bojimo se pa tudi vlade. Ako bodo zahtevale koristi stvari, stopili bomo tudi v opoziciji zoper vlado.“

Umril je *Anton Lonkay*, vrednik katoliškega lista „Magyar Allam“, 61 let star v Balaton-Füredu. Katoliška propaganda na Ogorskem slonela je v zadnjih 20 letih skoraj popolnoma na ramah tega vrlega, delavnega moža. Bil je odklovan z mnogimi papeževimi „redi. K njegovi krsti je došla brzozavka: „Sanctitas sua equiti Lonkay apostolicam benedictionem ex corde impertitur. Galimberti.“

Vnanje države.

Avstrija je naznanila *Rusiji*, da je bil sestanek Kálnokyjev s Crispijem le čin uljudnosti, ker je moral Crispi nujno odpotovati v Italijo ter ni mogel obiskati Kálnokija na Dunaji, kakor je bilo prvotno določeno.

Neko belgrajsko poročilo potrjuje, da je *srbiska* kraljica poslala kralju Milanu minole dui pismen načrt o sporazumljenji. Načrt se v poglavitnem delu giblje v okrožji prvotnih kraljevih predlogov, ter je edini bistveni pogoj, kojega skoraj gotovo ne bo mogel sprejeti kralj, določba, v kateri deželi se mora vzgojevati prestolonaslednik.

Iz *Nemčije* se poroča v „Presse“: „Bennigsenovo imenovanje nadpredsednikom hanoveranskim smatra berolinsko časopisje kot znak, da se vladni sistem ne bo nagnil preveč niti na levo, gotovo pa tudi ne na desno. Splošnje se sodi, da bi Bennigsen ne bil sprejel pod Puttkamerom nobene službe.“ Bennigsen je vodja narodno-liberalne stranke. Ko se je mudil pred nekaterimi dnevi v Friedrichsrube, upali so narodni liberalci, da bo Bismarek ustanovil parlamentarno državno ministerstvo in da bo pri tem izročil važno vlogo Bennigsenu. Toda varali so se, prostomišljaki pa se veselí, kajti Bennigsen bo težko spravil v soglasje svojo nadpredsedniško službo in pa vodstvo narodno-liberalne stranke.

Ako more sploh kaj shujšati že itak napete razmere mej *Francijo* in *Nemčijo*, je to gotovo

neprestano vohunstvo, koje izvršujejo nemški agentje na francoskih tleh. Prusi imajo zaslugo, da vedó ta tihotapski posel gojiti v veliki meri, in vse države, ki so se bojevale v zadnjih 25 letih s Prusijo, morejo o tem pripovedovati. Navadno se pečajo z vohunstvom umirovljeni častniki. Mej te spada tudi v Nici zasačeni Kilijan pl. Hohenburg, ki je mej cvetlicami hotel poslati v Nemčijo Lebelovo patrono. Bil je že petkrat zaprt, a nikakor mu niso mogle francoske oblasti dokazati krivde. Neka pariška brzozavka pravi: Hebenburg biva sedem let v Nici kot učitelj jezikov. Redarstvo je tudi izvedelo, da je odposlal v svojo domovino poročilo o Italijanskih in francoskih vojaških vajah. In pri teh razmerah so Bismarckova glasila še toli predrzna, da se hudejejo, ako je dobila pijanih nemških dijakov tropa nekoliko batin.

Potovanje *francoskega* ministerskega predsednika Floqueta v Toulon nima uradnega značaja; izostal je zaradi tega uraden sprejem, vzlic temu pa ga je pričakovala na kolodvoru velika množica, ki ga je navdušeno pozdravila. Goblet je odgovoril na Crispijevo masavsko noto. Dokazuje, da je postopala Francija pravilno in da Italija ni imela pravice odurno postopati s francoskim konzulom v Masavi, kojega je odpoklicala vlada, da prepreči večjo razprtijo. S tem Gobletovim odgovorom je končan masavski boj na papirji.

Italijanski kralj je obiskal v Forliju delavske hiše ter prijazno občeval z revnimi delavci. Z vojvodo Aosto se je potem vdeležil velikih vojaških vaj. — Ministerski predsednik Crispi je predvčerajšnjim došel v Rim.

Rumunski kralj in kraljica sta se povrnila v Sinajo, kjer ju je navdušeno sprejel narod. — Mej Komano in Prundujem se je pokazala nova roparska četa 20 mož; vodja njen je zloglasni Avram Toader, ki je bil že enkrat obsojen na smrt, a je srečno ušel iz zapora.

Rumunska vlada je izročila *avstrijskemu* ministerstvu noto, v koji je naznanila, da v zadevi trgovinske pogodbe ne bo storila prvega koraka, marveč pričakuje, da Avstrija prva prične dotične obravnave. Avstrijski poslanik grof Goluhovski je na to ministru zunanjih zadev Petru Carpu uradno sporočil, da mu bo Avstrija v kratkem izročila svoje nove predloge.

Afganistanski emir je hotel očitno pokazati, da je prijatelj Anglije. Zaradi tega je izrazil željo, da bi ga obiskal kakov odličen anglo-indijski uradnik kot gost. Anglo-indijska vlada je zaradi tega sklenila, da bo dne 1. oktobra odpotoval iz Pešavera tajnik ministerstva unanjih zadev, Durand, z oddelkom konjice ter da se bo mudil v Kabulu deset do štirinajst dni.

Izvirni dopisi.

Izpod *Šmarjine Gore*, 28. avgusta. Pri nas v Šmartinem pod Šmarjino Goro je bila volitev volilnih mož in župana v ponedeljek, dné 27. avgusta. Ali kakšna je bila ta volitev? Prava krčmarska! Volili smo v gostilni pri g. županu v Tacnu „pri pijači“. Ker ni šlo po volji g. župana v I. razredu, hudoval se je g. župan nad volilci in enega celó zmerjal. Tako je hotel volilce strahovati.

Gosp. P. je zapisal na listek moče in jih je enemu volilcu posilil, naj jih voli, kar se je tudi zgodilo. Sploh se je P. obnašal kakor volilec, da ga je moral naš prejšnji g. učitelj ustaviti. Tudi g. tajnik je rekel nekemu volilcu, zakaj tacega voli,

(Dalje v prilogi.)

sam pridruži, in igra je dobljena. Prodaja tudi svojo moč za drag denar. Mreže razpne na vse strani, da lovi muhe in ose. Kako je večkrat usmiljen, bratoljuben in poln sočutja, da poizvé revežev namene in srčne želje. In če mu stopiš na prste, kriči, da ti zveni skozi ušesa. Če ti on stopi na péto, še huje kriči, očita ti nerodnost, počasnost in zahteva, da se mu opravičiš. Koraki njegovi so veliki in mali; danes obuje rovtarske coklje, jutri baržunaste čevljičke; besede so mu odmerjene in pretehtane. Vendar se dela nevednega in o določenih poslih svojih razširja neresnična poročila. Kedar ima posebno pooblastilo, izvleče ga iz žepa, ko je skrajna sila in bi bil na škodi, ko bi sukno zapel do podbradka. Če te je zvodil na led, kako nedolžno je njegovo lice. Če je živina njegova na sosedovem zelniku poteptala vehe in osmukala zeleni natič, krivi so le njegovi služabniki, saj sam ne more vsega, posebno če ima veliko razvlake. Če pa sosedov volec pogleda čez kamnit plot na njegov vrt, kolika gonjba in lov za sivcem. Obravnave navidezno tedaj pretrga, ko jih najbolj želi dognati in podpisati pogodbo. Če dobí resno povelje, naj obravnave končá, nadaljuje jih z vsem naporom. Dobro pretehta čas, kraj, okoliščine, moč svojo in slabost; po služabnikih svojih pa poizvé, kaj se

godí in govori v sosedovi hiši. Drugim pokriva z zelenjem propad, da sam vanj ne telebne. Macchiavelli ima dobre učence! Pozdravlja Vas
Tihomil.

Brez napisa; samo črtica.

(Češki spisal František Herileš.)

(Konec.)

Za trenotek odvezla je četvorica bujnih vrancev kraljeviča v grad. Razume se, da je čez malo časa vedelo o činu njegovem vse mesto, kmalu vsa zemlja in telegraf raznesel je vest na vse kraje sveta. In vsakdo se je radoval. Pesniki segali so takoj v strune lir in opevali prizor pri cerkvi, slikarji predstavljali so ga v svojih podobah in tudi skladatelji vlivali so njegovo moč v godbene ritme. Radost bila je občna. In po pravici. Je-li zrastle jedenkrat v detečjem srci cvetka, kateri pravimo človekoljubje, ljubezen do bližnjega, usmiljenje z bedó in potrebo — nič je več ne izruje; čas morebiti iztrga pojedine evete in časih potisnejo jo druge lastnosti v kot srca, a korenine ostanejo in vedno je pomlad, v kateri vsklije in brzo, ako treba v trenotku, zopet se razcvete. . .

V gradu pritiskala sta kralj in kraljica dete na prsi in plavala v blaženstvu; majka plakala je gi-

na in skoro bi bila kraljeviča pripravila, da zaplače, dasi ni imel vzroka, da joče. Otec naročil je, da so mu nanosili kar je najlepšega, in dal bi mu bil v navalu radosti in ljubezni tudi kraljevo krono svojo. Zvečer pa je tudi sveti Jezušek poplačal dete kraljevo. Bil je božični večer in na božičnem drevesci kraljevičevem zibalo se je mej zlatimi lučicami polno dragocenih igraček in krasnih stvari, na vrhu smrečice pa se je lesketala nova ura, desetkrat draža od óne, kojoj je daroval beračici.

Beračica pri cerkvi ni se mogla dolgo umiriti. Nepričakovani bogati dar jo je bolj prestrašil, kakor razveselil. Gledala je začujeno, brez zahvale za odhajajočim in odvažajočim se kraljevičem. Zavistno posmehovali so se ji drugovi in se norčevali ž nje. A nagromadeno ljudstvo začelo je, vsposdubjeno po visokorodnem primeru, pokladati k nogam one, katere preje ni opazilo, bogate darove. Iz oči uboge ženske prodrle so solze zahvalnosti za toliko srečo. Provročitelj njen izgubil je že zdavna v kraljevi palači, a pred očmi beračice plavalo je ljubeznjivo detečje obličje v zarji in svetlobi žarkov, s kakeršnimi obkladamo glave svetcev.

Spravila je uro v nedrije, novce pa je zvezala v ruto. Vstala je, da bi odšla, a storila je le nekoliko korakov in se zopet ustavila. Ob vogel najbliže

ki nima še nobenega glasu, naj voli družega, kateri jih ima že več, kar se je tudi zgodilo.

Ko bi bil vodil volitev naš občine priljubljeni blagorodni g. okrajni glavar Mahkot, bilo bi vse drugače in on bi bil tudi gotovo željo volilcev izpolnil, da bi bila volitev v šoli v Šmartinem, ne pa pri pijači.

Kako naš g. župan za varnost skrbi, Vam bi lahko povedal, pa danes naj še zamolčim.

Iz ržiške občine, 28. avgusta. Lepo vrsto popisov slavnosti, katere se letos vrše v proslavo 40letnice vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I., prinesel je že Vaš cenjeni list; naj se taistim pridruži tudi moj, popisujoč slavnost občine ržiške prirejene v isti namen. Vršila se je po naznanjenem vspehodu. Na predvečer naznanjal je strel okolici, da hoče naša občina prihodnji dan svojo dolžnost do vladarja izpolniti ter veselega srca praznovati praznik avstrijski — štiridesetletnico cesarjevega vladanja. Dué 26. t. m. zbere se občinski odbor, krajni šolski svet, šolska mladina z zastavo in veliko družega občinstva v Izlakah pred hišo županovo na mestu, kateri je bil v namen slavnosti okrašen z mlaji, vencji, zastavami in z napisom: „Bog živi našega cesarja!“ Od tu podali smo se ob 9. uri zjutraj z godbo na čelu k prijaznej cerkvi sv. Ane v Šemnik, kjer je ob 10. uri č. g. Anton Brce, župnik šentlampertski, v zahvalo, da nam je Bog našega presvetlega cesarja toliko časa ohranil in v prošnjo, da bi mu dal še mnogo let, daritev svete maše opravil. Pred opravilom imel je krasen, v srce segajoč govor, v katerem je dokazoval, da smo po božji in človeški postavi dolžni cesarju pokorni biti. Po sv. maši zapel je „Te Deum“ in za tem zasvirala je godba cesarsko pesem. Iz Šemnika odšli smo v medijske toplice, kjer je šolska mladina dobila nekoliko piva v pokrepčilo. Ob 1. uri bil je skupen obed pri županu Bregarji. Vdeležilo se ga je okoli 40 oseb, kar je za naše razmere veliko. Kmalu po obedu pa je došlo dokaj ljudstva in nekaj gospode iz Zagorja. Prvo napitnico napil je učitelj Likar Nj. veličanstvu, na kar je ljudstvo navdušeno trikratni „živijo“ zaorilo, godba pa cesarsko pesem zasvirala. Ob 3. uri pričela se je tombola, katere se je mnogo ljudstva vdeležilo; tudi kegljanje na dobitke je bilo zelo živahno. Le zadnja točka morala je izostati zaradi poslopj, katera so v bližini s slamo krita. Skromna in majhna je bila sicer slavnost, a radi tega ljubezen do Nj. veličanstva cesarja Franca Jožefa I. nič manjša, kakor povsod drugod po širnej Avstriji. Slednjic naj še v imenu občine izrečem zahvalo č. g. Antonu Brce, župniku šentlampertskemu, v svojem in v imenu šolske mladine pa g. Šantaju, kateri je šolske mladini podaril pivo. J. Likar.

Iz Prage, 28. avgusta. Mesta in občine po Češkem pri vsaki priliki tekmujejo, kako bi dostojno oslavile 40letnico vladanja cesarja in kralja našega. Tako je mestno zastopništvo na Vinohradceh, koji so priklopljeni Pragi, sklenilo v proslavo tega spomina zgraditi dostojni votivni ali obljubljeni hram

sv. Ljudmile po načrtu proslulega stavitelja in arhitekta svetovidske cerkve Jos. Mockra. V dan. 2. decembra t. l. položil se temeljni kamen. Okrajno zastopništvo se je tudi pridružilo tej slavnosti in darovalo 5000 gld. za veliki zvon, koji bode posvečen na ime Fran Josip. Slavnostni odbor s starostom mesta, mestnim zastopom in okrajni načelniki delajo na vse pretege, in bodo k slavnosti povabljeni ekscelencija baron Kraus, cesarjev namestnik češkega kraljestva, maršal knez Jurij Lobkovic, dostojanstveniki osrednjih državnih uradov, samostojnih in cerkvenih, dalje vsa društva, občinska in okrajna zastopništva. Votivni hram vinogradski bode postavljen na Pürkýnovem trgu pred mestno hišo v bogatem in čistem gotičkem slogu, z dvema zvonikoma v pročelji in bode dostojen tekmeč, dasi ne v tako mogočnih in velikanskih oblikah in razmerji, svetovidskemu hramu.

A tudi okrajno zastopništvo mesta Smichov (Praga) ni hotelo zaostati za takimi pojavi verne udanosti do vladarja in je iz okrajnega zaklad dovolilo v ta namen svoto 10.000 gld., iz koje ima biti ustanovljen: 1. kraljevski jubilejni zaklad v vzdrževanje okrajne bolnišnice v svoti 8000 gld. in 2. kraljevska jubilejna ustanova v podporo izdavanja dobrih spisov gledé samoupravne stroke v svoti 2000 gld. Ta predlog bil je enoglasno sprejet.

Pred nekoliko dnevi so začeli podirati stare hiše v Poštovski ulici, kjer se bode gradila višja državna češka obrtna šola; zgradba bode stala 350.000 gld. in bode dovršena v treh letih. Temeljni zid bode globok šest metrov in bode betonovan. Glavno pročelje izvrši se v renesančnem slogu laškem in bode imelo balustrado, okrašeno z deželnimi in državnimi grbi. Poslopje imelo bode dva dvora, jeden bode obsejal 617, drugi pa 467 štirjaskih metrov. Med dvoroma razprostirale se bodo delavnice, modelarne in motori. V prvem dvoru postavljen bode parni motor. V pritličji bode ravnateljstvo stanovanje, posvetovalna dvorana, knjižnica, delavnice in učni dvorani. V prvem in drugem nadstropji bode vkupe 24 učilnih sob.

In ker se pri nas vse giblje in prireja slavnosti in shode, tudi peki iz Češke, Morave in Silezije priredé občni shod v dan sv. Vavrlava tu v Pragi; pekarski obrt bode pa na tem shodu tudi dostojno zastopan. Shod bode trajal štiri dni. Drugi dan (28. septembra) otvori se shod v veliki dvorani „Meščanske besede“ in bode ukrepal osebno o točkah: a) „Ustanovljenje osrednjega društva pekarjev za dežele češke krone“; b) „Kaki koraki se imajo učiniti proti ministerski naredbi z dne 14. oktobra 1884. l. v zaprečenju, da bi milijonarji ne pekli kruha“ in c) „O prikladah pri tehtnici in o darilih.“ Kakor razvidite, jako pametne točke in hvaležno gradivo.

Konečno bodi še mimogredé omenjeno o naših takozvanih ubožnih mestnih okrajih. Da bi se mogle vse zadeve, tičooče se revščine, stanujoče v Pragi, o pravem času izvrševati, razdeljeno je kraljevo stolno mesto Praga na 22 ubožnih okrajev. Za vsak tak

okraj ustanovljen je ravnatelj, ujemu namestnik, župnik, računovodja in gledé obsežnosti kraja potrebno število ubožnih očetov. Okrajna ravnateljstva so pa zopet podrejena vrhovnemu ravnateljstvu ubožnega ustava, in zelo prospešno poslujejo v polno korist mestnim revežem.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

IX. Gospod zbornični svètnik Oroslav Dolene e poroča, da je zbornica priporočila maksimalno tarifo za prodajanje govedine in teletine na drobno, ki jo je predložila občina kamniška, in da je na to c. kr. deželna vlada v zmyslu § 51. zakona od 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, maksimalno tarifo tako-le ustanovila: a) za meso od pitanih volov 36 kr. od kilograma; b) za meso od druge živine 32 kr. od kilograma in c) za teletino 44 kr. od kilograma. Proti tej naredbi pritožili so se pri c. kr. deželni vladi kamniški mesarji ter prosili za povišanje tarife. Zadruga združenih obrtov v Kamniku podpirala je to prošnjo in predlagala, da se določi maksimalna tarifa 40 kr. od kilograma in da se odpravi tarifa za teletino. Občinski urad kamniški povdarja, da se v Kamniku ne koljejo pitani voli, ter predlaga naslednjo maksimalno tarifo: a) za mesece oktober do marca 36 kr. od kilograma, b) za mesece april do septembra 40 kr. od kilograma, c) tarifa za teletino naj ostane neizpremenjena. Okrajno glavarstvo podpira predlog občinskega zastopa, ker je ta predlog primeren odnošajem. Odsek se mu pridružuje. Maksimalna tarifa more vendar-le dotle ostati v tej višini, dokler se odnošaji, na katere se opira, ne izpremené. Ko pa se ti izpremené in živinske cene poskočijo, morala se bo tarifa povišati. Odsek torej predlaga: Zbornica izjavi naj se v zmyslu tega poročila pri c. kr. dež. vladi in naj priporoča, naj se v zmyslu § 51. zak. od 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, ustanovi do preklica maksimalna tarifa za prodajanje mesa na drobno za občino kamniško. — Predlog je bil sprejet.

X. Gospod zbornični tajnik poroča o prošnji c. kr. okrajnega glavarstva kočevskega, da se izjavi ob obsegu specerijske trgovine, odnosni o vprašanju, ali smejo trgovci s specerijskim blagom prodajati tudi vrvarsko in ščetarsko blago, biče, bičnjake in škafe.

Po § 36. zakona z dne 15. marca 1883, drž. zak. št. 39, presoja se obseg obrtne pravice po vsebini obrtne lista. Po odstavku 2., § 38. rečenega zakona upravičuje, ako se kdo prijavi za trgovski obrt, omejen na določeno blago ali na določeno vrsto blaga, trgovati le z dotičnim blagom.

Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo poslalo je sicer zbornici načrt imenika tistega blaga, katero naj bi obsegalo trgovino s specerijskim in kolonijalnim blagom. Toda ker ni še definitivne določbe, ne more se ta imenik zmatrati kot določen imenik. V tem imeniku so naslednji proizvodi: specerijsko in kolonijalno blago, južno sadje, olje in tolšče, ribe in ribji proizvodi, žitni proizvodi, sadje in semenje, kemijske pomočne tvarine in rudninski proizvodi, smola in kemijski proizvodi, barvilni les, prstene in kemijske barve, sveče, milo in umivala, pijače in žganje, užitni proizvodi in delikatese, netilno blago.

Ker še, kakor je zgoraj omenjeno, ta imenik ni definitivno določen, to so še starejše določbe merodavne. Po tem in po dozdanjem običaju imajo trgovci z materijalnim in specerijskim blagom pravico prodajati naslednje proizvode: vse vrste materijalnega in barvnega blaga, kakor: semenje, korenje, zelišča, cvetje, šibe, lubje, listje, gobe, gumi, smole, trpentin, zemljo, drago in drugo kamenje, biserje, okamnine, rude, rudninske izdelke, kemijske priprave, soli, žganja, esencije, balzame, vode, likverje, očiščene in fine dišeče kise, limonski sok, različne tolšče, ribjo mast, vosek, mёд, sveže, posušeno in vkuhano sadje, kovinsko steklo, raztopnik, slonovo kost, moržje zobe, ribjo kost, žuželke, gagkunov puh, prirodne izdelke, morsko rastlinje itd., kakor tudi dišeče korenje in specerijsko blago, kakor: slador, kavo, čaj, kakao, vaniljo, čokolado, ocukrano sadje, vse vrste dišečega korenja, maslinovo olje, laneno olje, fine tuzemske in vse vrste inozemske zemlje, drevesno sadje, ribe, sir, rozoljo, vina in pisalno orodje.

Na podstavi te natančne določbe o obrtnem pravu specerijskih trgovcev mora se vprašanje, ali

hiše stal je deček oprt. Imel je borno suknjico s kratkimi rokavi, tako, da sta bili roki skoro do lakti goli; imeli nista okrogle oblike otroških rok, bili sta premrzli, koščeni in od mraza rudeli sta, kot kuhan rak. Nogi tičali sta v lesenih cokljah, iz katerih je molél malomarno kos slame, in na glavi dečkovi tronovala je vojaška čepica kakega odsluženca, raztrgana bolj od starosti kakor od strelov sovražnih.

Beračica ustavila se je pred dečkom in položivši mu roko ljubeznjivo na čelo, sklonila se je zopet k svojemu detetu in poljubila — skorjo črnega kruha . . .

Žena bila je dobra in zahvalna, kakor vidite. In mislite si še, da je segla v robec in vzela nekoliko novcev, da bi z njimi obdarovala onega, ki jej je dal danes prvi dar. Nikakor ne. Žena pogledala je dečka še jedenkrat zahvalno in — odšla je z detetom, ki je nadalje glodalo skorjico.

In tudi Jezusek ni se prikazal v blesku lučic božičnega drevesca, da bi poplačal ubornega dečka. Stanoval je v podstrešni sobici; novcev ni bilo niti za svečko, in skozi razbita okna žvižgal je veter in zanašal snežene kosmiče do peči, kjer se je k staremu, bolnemu možu zaupno stiskal — lačni deček . . .

Imate-li solze v oku, čitatelji? . . . Ali se vas morda polašča nezaupnost v božjo ljubezen? . . . O, dogajajo se v istini žalostne reči na sveti, na jok

žalostne, in čestokrat se nam zdi, da ni pravice, ni dobrote, ni usmiljenja na sveti.

Naš ubogi deček, ki je daroval materi z otrokom poslednji grizljaj kruha in sam ostal lačen, bil je srečen vsled tega svojega čina ravno tako, kakor kraljevič. On ni dobil za svojo skorjico ničesa, a mogel se je dogodka pri cerkvi spominjati z istim, dá še z večjim ponosom, kakor ubogi kraljevič, kateremu so z najkrasnejšim plačilom za njegov čin odvzeli zavest, da ga je storil popolnoma brez dobička, nesamogoltno . . .

In spominjal se je tudi. Spominjal se je še po letih, kadarkoli je korakal po stopnicah do znane cerkve. Niso bile več one stare, polurazrušene stopnice; bile so široke, bele od mramorja, nad njimi pa se je dvigalo v zrak krasno pročelje polno umetnih okraskov, arabesk in soh — katere je vstvaril ubogi deček, ki je postal mej tem slaven umetnik . . .

Enkrat pa, ko je bil pozvan na dvorni obed, oživil je v spominu kralja, v katerega se je od one dóbe izpremenil kraljevič, pripovedani dogodek pri cerkvenih vratih . . . in kralj in umetnik razplakala sta se od radosti nad minólostjo . . . kajti oba bila sta dobra človeka — tudi kraljevič ostal je v dnu svoje duše tak, kakor je bil óni dan . . .

Iz tega vidite, da dar ni enak daru, a dobro delo ostane dobro delo in prinese konečno vselej blagoslov . . .

J. Z.

imajo specerijski trgovci pravico, prodajati tudi vrvarsko in štatarsko blago, biče, bičnjake in škafe, zanekati in to tem bolj, ker spadajo rečeni proizvodi v branjevsko obrt. Le kar se tiče škafov, omenja se, da jih prodaje le malo branjevcev.

Odsek torej predlaga: Slavna zbornica naj pritrdi tej izjavi, katero ima izreči c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kočevju. — Predlog je bil sprejet.

(Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) podaril je krajnemu šolskemu svetu na Rečici v savinjski dolini za razširjenje šole 200 gld., za šolo v Metliki pa 300 gld.

(Novi deželni glavar) g. dr. Poklukar nastopil bo prihodnji ponedeljek svoje mesto. Ob 11. uri dopoldne predstavili se mu bodo deželni uradniki.

(Slavni deželni odbor kranjski) dovolil je c. kr. kmetijski družbi kranjski 500 gld. za prireditev kranjskega oddelka na državni sadni razstavi na Dunaji in 700 gld. za deželno sadno razstavo. Teh 1200 gld. je dal deželni odbor iz zaklada, koji je deželni zbor dovolil lansko leto kmetijski družbi.

(Umrli) je včeraj ob 1/2 9. uri zjutraj v Ljubljani umirovljeni nadsodniški svetovalec dr. Ernest pl. Lehmann, bivši državni pravnik v Ljubljani, star 72 let. Pokojnik se je porodil v Novem Mestu, dovršil srednje šole ravno tam, pravoslovne nauke pa v Gradci. Najprvo je vstopil v Ljubljani pri finančni prokuraturi, pozneje pri deželnem sodišči, l. 1851 je bil imenovan drž. pravdnika namestnikom v Ljubljani, l. 1863 državnim pravdnikom v Novem Mestu. L. 1866 je bil imenovan nadsodniškim svetovalecem v Gradci, kjer je ostal do l. 1879. Dr. E. pl. Lehmann bil je uradnik stare korenine, blag značaj, usmiljen prijatelj revežem, ki ga bodo pogrešali, in iz prepričanja vzgleden kristijan. V nemških katoliških listih, posebno v „Wahrheitsfreund“-u, objavil je mnogo pesni, večinoma za mladino. Tudi naši narodnosti bil je naklonjen ter je izročil „Matici Slovenski“ zbirko slovenske kazenske terminologije. Pogreb njegov bo jutri ob 5. uri. N. v m. p.! — Včeraj zvečer ob 6. uri je umrl c. kr. okrajni glavar v pokoji V. Dollhoff, star 62 let. Tudi ta je bil rodom Novomeščan, dober kristijan in uradnik. Pogreb bo jutri ob 3/4. uro popoldne. N. v m. p.!

(Državni poslanec) g. Viljem Pfeifer odpelje se v ponedeljek zjutraj v novomeški okraj in Belokrajino, da poroča o svojem delovanju in poizvé želje svojih volilcev.

(Ogenj.) Poroča se nam iz Hrušice, da je včeraj dopoldne v Dobrunji pod Ljubljano pogorela nekemu posestniku hiša, hlev in pod. Od 10. do 12. ure je bilo vse upepeljeno. Iz papirnice in Bizovika so vrli ognjegasci sicer hitro s svojimi brizgalnicami na pomoč prišli, a ker je bilo že vse v velikem plamenu in je manjkalo vode, ni bilo mogoče pogasiti; ko bi jih pa ne bilo, bile bi gotovo vse hiše po vrsti zgorele, ker je sosedna hiša že tudi začela goreti. Torej srčna jim zahvala! Kakor je slišati, zažgala je hči pogorelečeva, ki je malo neumna in je v svinjak žrjavico zanesla. Otroci in norci naj bi se nikoli sami doma ne puščali. Ubogi nesrečnež, ki mu je tudi hišna oprava in vsa mrva zgorela, ni bil zavarovan ter je vreden usmiljenja.

(Deželni odbor) oddal je vrvnavo Bistrice pri Mojstrani in zgradbo mostu čez Savo podjetniku g. Lončariču.

(Krasno sliko.) obiskovanje Marije Device pri Elizabeti, poslal je gosp. Jurij Šubic iz Pariza za cerkev na Rožniku.

(Poročil) se je včeraj g. dr. Emil Bock ml. z gđe. Renato Benham.

(Predrzen tat.) „Laib. Ztg.“ poroča, da je predinočnjem okolu 12. ure neki Flegar skušal vломiti v cerkev na Rožniku. Ker so bila vrata dobro zaprta, sezul je škornje ter splezal po strelovodu v zvonik. Dva žandarja, ki sta v gozdu stražila, sta ga zapazila; v tem trenutku se je predrzneš spustil na tla in zbežal.

(Z Bleda.) Cojzovo vilo na Bledu kupil je bankir g. Emerih Mayer.

(Prememba v posesti.) Terezija Senekovič prodala je poslancu g. Mihi Vošnjaku hišo št. 32 v „Zinzendorfgasse“ v Gradci za 29.500 gld.

(Za preiskavanje vinogradov) v novomeškem okraju izbran je g. Kosem.

(Na državno sadno razstavo na Dunaji), ki bode od 29. septembra do 7. oktobra t. l., poslala bode kranjska dežela 50 sadnih zbirek, torej čez 500 vrst. Vrhu tega bode naša dežela poslala tudi raznih sadnih izdelkov ter se bode obiloma vdeležila sadnega semnja. Po poročilih sodeč, ne bode razstava kranjske dežele med zadnjimi.

(Dirkalsko društvo v Ljutomeru) priredilo bode dne 8. sept. ob 2. uri popoldne dirko na Ovenskem pašniku, in sicer za konje domačega plemena. I. oddelek: Vožnja s prvenci, dvakrat tir okrog = 2 klm., vloga 1 gld., enovprežno, za kobile in žrebce od 3-5 let stare. Darila 10 gld., 2x8 gld., 3x6 gld., 4x5 gld. II. Vožnja s konji za plemo, dvakrat tir okrog=2 klm., vloga 1 gld., enovprežno za kobile in žrebce od 3-8 let stare. Darila: 12 gld. 2x10 gld., 3x8 gld., 4x6 gld. III. oddelek: dvojevprežna vzorna vožnja za konje domačega plemena, trikrat tir okrog = 3 klm., vloga 2 gld., jedno društveno, jedno zasebno darilo. Rodin plemo mora se pri vsakem konji izkazati. Oglasiti se je treba pri g. Mat. Zemljíči v Ljutomeru.

Telegrami.

Dunaj, 1. septembra. Cesar je ob osmih zjutraj odpotoval v Gmunden obiskat rusko carico.

Požun, 31. avgusta. V tovarni za dinamit pripetila se je velika nesreča. Največje skladišče je zletelo v zrak. Koliko ljudi se je ponesrečilo, ni še znano.

Berolin, 1. septembra. Princ se je krstil v navzočnosti saksonskega in švedskega kralja, nadvojvode Karola Ludovika in soproge, ostalih knežjih krstnih prič in skupne cesarske obitelji po napovedanem vspredu. Krščenc je dobil ime Oskar Karol Gustav Adolf. Zvečer je bil koncert skupne godbe gardnega kora pred najvišjo in visoko gospodo, ki se je zbrala na balkonu palače. Nadvojvoda Karol Ludovik se je zvečer povrnil s soprogo na Dunaj.

Pariz, 1. septembra. Pri včerašnjem obedu, koji je priredilo mesto Hyères, je odrekel mornarični minister morskim vajam vsak vojskin značaj. Namen jej je bil edino le poskusiti, ali je mornariča pripravljena, in to se je posrečilo. Francija noče vojske, umaknila pa se tudi ne bo napovedanemu boju. Floquet je naglašal, da republika neustrašeno postopa zoper svoje notranje sovražnike.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
31.	7. u. zjut.	737.1	15.0	brezv.	megla	0.40
	2. u. pop.	736.4	26.2	sl. zap.	del. jasno	dež
	9. u. zveč.	737.2	18.8	sl. jzap.	oblačno	

Srednja temperatura 20.0°C., za 2.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 90 kr.
Sreberna " 5% " 100 " " 16%	83 " " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	98 " " "
Akcije avstr.-ogerske banke	874 " " "
Kreditne akcije	313 " 75 "
London	123 " " "
Francoski napoleonid.	9 " 73 "
Cesarski cekini	5 " 85 "
Nemške marke	60 " " "

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

no pozamenterije, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federnadmatzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialitet: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečene z modernim in močnim blagom in popol-

St. 14589.

Razglas.

(1)

Ker so bili štirji tukajšnji konji dlje časa **hudo smrkavi** in je mogoče, da so tudi drugi konji od njih našli to nevarno bolezen, naroča se vsem lastnikom konj, da nemudoma objavijo mestnemu magistratu, če pri katerem konji opazijo kako sumno znamenje. Ta bolezen, katera je včasih dolgo skrita, prikazuje se s tem, da se živali začne cediti iz nosnic, ali da jej zatekó podčeljustne žleze, ali da se v nosnicah spuščajo mali trdi mazulji. Sumno je tudi, če konj jame težko sopsti, zamolklo pokašljevati in hujšati.

Kdor gosposki ne oznani o pravem času, da mu je živina zbolela za sumno ali očitno boleznijo, tega je po postavi za 29. dne februarija 1880, št. 3 drž. zak., kaznovati z zaporom do 2 mesecev ali globo do 300 gld.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 28. avgusta 1888.

Lovski pes

samec, rujav in belolisast, se je izgubil ali pa bil ukraden. Ko bi ga kdo našel, oddá naj ga proti dobremu plačilu pri baronu **Zoisu** v graščini **BRDO** nad Kranjem. (1)

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi péli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarške, vinarške in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 glđ., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 glđ. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse iziške številke tistega letnika.

KMETOVALEC.

Edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi péli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarške, vinarške in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 glđ., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 glđ. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse iziške številke tistega letnika.

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarške in spleh vrtnarške članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovalca“ zastoj. (14)

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Mag. J. Vilharja hiši št. 4.

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njihjo stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleichbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži naj.čnjeje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnih.

Cenike na zahtevanje.

organista in cerkvenika

18še mlad človek, Cecilijanec, star 29 let, neoženjen, zmožen tudi v kakem mestu, trgu, ali pri kaki župniji orgljarsko in cerkveniško službo vestno in natanko opravljati.
Več se izve pri A. Grčarji v Ajdovici, p. Žužemberk.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo
J. J. NAGLAS-ALjubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave

po najnižjih cenah. (71)

Cenilniki gratis in franko.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesno sterguljo, škarje za gosenice, ročno lopatico, drevesno žago, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno ščetko; orodja so vsa na **lepo popleskani leseni plošči vrejena**, po prav nizki ceni. (26)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17,

se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje cerkvenih potrebščin naj-novejše oblike namreč:

Monštranc, kelihov, ciborijev, svetilnic, svečnikov, itd. itd. po najnižji ceni.

Tudi se pri njem stara cerkvena priprava v ognji pozlati, posrebrni in popravi.

Na blagovoljna vprašanja bode radovoljno odgovarjal.

➔ Pošilja vsako blago dobro shranjeno in poštne prosto. (30)

➔ Staro orodje za popravo naj mi blagovolijo čč. gg. naročniki, pošiljati nefrankovano. ➔

Gospodu G. PICCOLI-JU, lekarju „pri Angelu“
v Ljubljani,

Moj sin je trpel skozi dve leti vsled gastralgije, slabega prebavanja in želodčnega krča, da ga je ta bolezen vsega shujšala in skoro uničila. Pri njem poskušal sem vsa sredstva, ki nam jih naša veda zadaje in tudi nisem pozabil najrazličnejših rudninskih vod. Toda zboljšek bil je le za malo trenutkov. Slednjič si domislil, poslužiti se Vaše zelo pohvaljene esence za želodec, in vspeh je bil tako nagel in sijajen, da je moj sin porabivši samo 6 steklenic popolnoma ozdravil.

Pri takem vspehu morem Vašo esenco le najgorkeje priporočati vsem trpečim vsled slabe prebave, zlate žile itd., ter Vas tudi pooblastim, da to spričevalo moje hvaležnosti kot v resnici zaslužno pohvalo tudi razglasite.

V Trstu 1887. (6)

Dr. Leon Levi.

Katoliška tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

!!Noben cilinder več ne bode počil!!

C. kr. priv.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniškeji zalogi

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (8)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Izvrstna svetloba.

Privarovanje petroleja.

➔ Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari. ➔

Priporoča dalje prečastiti duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo cerkvenih svečnikov, svetilnic, oljnatih podob, steklenine, porcelana, beloprstene robe, kakor tudi izdelovanje cerkvenih barvanih oken z raznovrstnimi podobami.

Tuji.

30. avgusta.

Pri *Maliču*: Arthur, Ronzoni, Bial, Wukassinovich in Benham z Dunaja. — Maichinger, nadiaženir, z Gorenjega Štajerskega. — Zužek, duhovnik, od sv. Križa. — L. G. Bulow, trgovec, iz Nemčije. — J. Gorup, zasebnik, iz Reke. — A. Parisini, c. kr. poštni svetnik, iz Trsta.

Pri *Stonu*: John, major, iz Londona. — Obag, veleposestnik, iz Zagreba. — Sarah, Wittchen, soproga nadčastnika, iz Trsta.

Pri *Južnem kolođvoru*: Henrik pl. Strobach, nadčastnik, iz Trsta. — Habianith iz Maribora. — Wnamir, stotnik konjice, z Dunaja. — Pachabuschnigg, z Dunaja.

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane. (11)

Zaloga v slonovih ulicah

➔ šte. 9. ➔

C. kr. priv. tovarna za

portlandski in hidravlični cement
Alojz. Praschnikerja

v KAMNIKU na KRANJSKEM.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,
Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjrov in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazilih, in enobojnate plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (18)

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje patentovane vstricne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so lahki, solidni, lěni, po ceni in ker najmanj trpé od mraza in snega.

➔ Poroštvo za tri leta. ➔

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki. — Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica konstanškega patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega zakona najostreje kazenski postopalo. Izdeluje tudi najboljše vrste (18)

zidarsko opeko, žlebake, steklene zrezane strešnike in strešna okna.

Streha na ogled je na tukajšnjem kolođvoru Rudolfove državne železnice.

Glavni zastop in zaloga za Kranjsko, Trst, Reko, Gorico kot za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, Slonove ulice št. 9.

Za šolsko mladino pri slavnostih povodom 40letnega vladanja Nj. veličanstva cesarja priporočava z barvotiskano sliko cesarja našega in 17 lesoreznimi podobami okrašeni, v najinem založništvu izšli slavnostni spis

Naš cesar

(1848—1888).

Zgodovinski spis za slovensko mladino.

Priredil učitelj.

Slavnostni ta spis, koji so pripravili visoki e. kr. deželni šolski sveti kranjski, koroški, primorski in štajerski najtopleje v nakupovanje, je kaj priličen zaradi svoje patrijotične vsebine kakor tudi zaradi bogate opreme svoje v stalen spomin na letošnje štiridesetletnico vladanja Nj. veličanstva cesarja našega Frana Josipa I.

Cena spisu je 18 kr. Za 100 in več kupljenih izvodov se znatno cena zniža. (17)

Razprodajalcem dovoljuje se rabat.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Na prodaj ste cenó in pod ugodnimi pogoji na trnovskem pristanišči v Ljubljani

hiši št. 8 in 10

s sadnim in zelenjadnim vrtom, njivo in travnikom. Hiši ste posebno ugodni za tovarniška ali vsakovrstna podjetja.

Natančneje poizvé se pri posestnici. (3)

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka, slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganji, koliki, prehlajeni želodeca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodeci), želodčnem krču, zaprtju, preobloženji želodeca z jedili ali pijačami, boleznih vsled glist, boleznih na vranici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar Karol Brady, Kremžir (na Moravskem).

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojna: lek. Fr. Baccareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Koblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Črnomelj: lek. J. Blažek. (28)

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le I. Bendiksa iz St. Valentina odlikovana, patentovana in nepremočljiva

hranilna mast za usnje

edina svoje vrste, pohvaljena od petih sedaj aktivnih generalov e. kr. vojne; ta hranilna mast naj se nikar ne zamena z drugimi enakimi pa nič vrednimi sredstvi.

Za likanje usnja vzame naj se e. kr. patentovana

hranilna tinktura za usnje

(likalno olje za usnje) in ne apretura ali momentni lik, ki razjedata usnje; tinktura je iznajdba, koje varuje patent.

Dobiva se v Ljubljani pri gg. A. Krisperju in Schusnig & Weberju, kakor tudi v vseh večjih krajih monarhije.

Svarilo pred ponarejanji: Na vsaki steklenici in ploščevinasti pušici razvidno mora biti ime izumnika I. Bendiksa. (7)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizkej cení.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njenih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnul umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (44)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Odlikovan v Trstu 1882

s srebrno svetinjo.

AVGUST DRELSE,

tovarnar peči iz prstenih izdelkov, v Ljubljani.

Izdelovanje in zaloga najraznovrstnejših peči najnovije sestave

belih in barvenih iz ognjesigurnega gradiva, elegantno in cenó.

Zaloga kemijskih aparatov z najtršim osteklenjem, kojega se ne primejo kisline.

Izvršuje naročila na cevi, nadstavce za dimnike z vetrnjakom, na stavbene okraske, rebra za cerkvene oboke, ognjesigurne opeke in vse v stroko prstenege blaga spadajoče predmete. (4)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posameznadela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodó; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo: (27)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za gnojenje polja.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.